

Katowice, dnia 8 stycznia 2025 r.

INFORMACJA Nr 64/2024/EW

w sprawie wypadku zbiorowego (trzy wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy), spowodowanego wstrząsem górotworu o energii $5,4 \times 10^6 \text{ J}$, zaistniałego w dniu 20 grudnia 2024 r. około godziny 22⁰¹, w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch Marcel.

Wypadek zaistniał w rejonie ściany C-4a w pokładzie 505 wg na poziomie 800.

Eksploatację pokładu 505 o grubości od 7,0 m do 8,8 m i nachyleniu około 16° przewidziano w dwóch warstwach 505 wg i 505 wd. Pokład 505 wg eksploatowany ścianą C-4a zaliczony został do III kategorii zagrożenia metanowego, II stopnia zagrożenia tąpnięciami, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego i I stopnia zagrożenia wodnego. W stropie pokładu zalegały: łupek ilasty z wkładkami mułowca o grubości 12,3 m i wytrzymałości na ściskanie R_c do 37,3 MPa, łupek węglowy o grubości do 0,7 m, iłowiec szary o grubości do 2,5 m i R_c do 23,6 MPa, zlepieniec o grubości do 5,3 m i R_c do 32,0 MPa.

W spągu pokładu zalegała warstwa piaskowca średnio i drobnoziarnistego o miąższości do 18,55 m i R_c 50,1 MPa. Ściana C-4a o długości 140 m, wysokości do 3,0 m, nachyleniu podłużnym od 15° do 18° oraz poprzecznym do -7° , eksploatowana systemem podłużnym z zawalaniem stropu prowadzona była pomiędzy chodnikami: ścianowym C-4b i głównym poziom 800 m.

Ściana ta wyposażona była w kombajn ścianowy typu FS 400/1,0, przenośnik zgrzeblowy ścianowy typu Rybnik-850, 94 sekcje obudowy zmechanizowanej, w tym 93 sekcje typu ZRP-15/35-POz i 1 sekcja typu ZRP-15/35-POz/BSN oraz urządzenie stojakowo-podporowe PEGAZ/II. Sekcje obudowy zmechanizowanej oznaczono kolejnymi numerami począwszy od chodnika głównego poziom 800 m.

Ściana przewietrzana była systemem na „U” wzdłuż calizny węglowej, prądem powietrza doprowadzanym chodnikiem głównym w ilości około $720 \text{ m}^3/\text{min}$.

Przed uruchomieniem ściany C-4a w ramach profilaktyki tąpniowej wykonano strzelania torpedujące przed frontem ściany: 7 strzelań z chodnika ścianowego C-4b i 4 strzelania z chodnika głównego poziom 800 m. Ponadto wykonano strzelanie wstrząsowe w ścianie, a w chodnikach przyścianowych kierownik ruchu zakładu górniczego wyznaczył strefy szczególnego zagrożenia tąpnięciami o długości 100 m przed frontem ściany.

Eksploatację pokładu 505 wg ścianą C-4a rozpoczęto w dniu 16 grudnia 2024 r. Do dnia 20 grudnia 2024 r. ściana uzyskała postęp 6,0 m wzdłuż chodnika ścianowego C-4b i 20,0 m wzdłuż chodnika głównego poziom 800 m, z zaplanowanego wybiegu 1030 m.

W dniu 20 grudnia 2024 r., na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 18³⁰, sztygar zmianowy oddziału G1-M skierował zespół 18 pracowników do prac związanych z eksploatacją pokładu 505wg ścianą C-4a, a w rejonie ściany zatrudnionych było 37 pracowników. Około godziny 22⁰¹, podczas urabiania w kierunku chodnika głównego poziom 800 m, gdy kombajn znajdował się pomiędzy sekcjami obudowy zmechanizowanej nr 70 a 80, nastąpił wstrząs górotworu o energii $5,4 \times 10^6$ J. Wstrząs zlokalizowano 25 m przed frontem ściany, około 55 m na północ od chodnika ścianowego C-4b i około 95 m nad pokładem 505, który spowodował odprężenie górotworu, w wyniku czego w chodniku ścianowym C-4b został wypiętrzony spąg na odcinku 10 m do wysokości 0,5 m oraz wystąpiły zsuwy w obudowie ostatecznej do 0,75 m a trzech pracowników znajdujących się w ścianie doznało obrażeń.

Po wstrząsie czujniki metanometrii automatycznej zabudowane w rejonie ściany, zarejestrowały wzrost stężenia metanu do 7%. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w rejonie ściany C-4a wycofali się o własnych siłach na poziom 800, następnie pod szyb „Antoni” i na powierzchnię. Na powierzchni pracownicy zostali przebadani przez lekarza, a trzech pracowników którzy ulegli wypadkom zostali przewiezieni do Szpitala Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim.

Przyczyną wypadku zbiorowego (trzy wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy) było oddziaływanie skutków wstrząsu na pracowników przebywających w ścianie C-4a w pokładzie 505 wg.

W związku z odprężeniem oraz wypadkiem zbiorowym Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wydał decyzje:

1. W dniu 21 grudnia 2024 r. którą nakazał:
 - Zabezpieczyć dojście do chodnika ścianowego C-4b i chodnika głównego poziom 800 m, do czasu przeprowadzenia kontroli wyrobisk.
 - Ustalić szczegółowe zasady możliwości wejścia do chodnika głównego poziom 800 m w rejon cechy 560 od pochylni badawczo-transportowej C-6 (około 500m przed frontem ściany C-4a-rejon pomp oddziałowych) celem wykonania odwodnienia tego chodnika w oparciu o opinię zespołu ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń.
 - Ustalić szczegółowe zasady kontroli i oceny stanu zagrożeń w rejonie zaistniałego wstrząsu oraz warunki umożliwiające bezpieczne przeprowadzenie kontroli wyrobisk w rejonie ściany C-4a w pokładzie 505 wg, w oparciu o opinię zespołu ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów.
2. W dniu 23 grudnia 2024 r. po przeprowadzonych oględzinach wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej eksploatacji pokładu 505 wg ścianą C-4a, warunkując jego wznowienie usunięciem skutków zaistniałego odprężenia oraz zweryfikowaniem zasad profilaktyki tąpaniowej w oparciu o opinię zespołu ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.